

ОГЛАВЉЕЊЕ

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJA LUKA

ГОДИНА IV.

БАЊА ЛУКА, 13 Јула 1946. год.

Број 28 (54)

Уговор о пријатељству и узajамној помоћи између ФНР Југославије и НР Албаније

Албанска географска и етничка јавља: У Тирани је 9 Јула потписан Уговор о пријатељству и узajамној помоћи између Федеративне Народне Републике Југославије и Народне Републике Албаније. Текст уговора гласи:

Народи Федеративне Народне Републике Југославије и Народне Републике Албаније имали су у својој историји исте непријатеље, који су угрожавали њихову независност и настојали да им отуђу било деловима или у целини њихове територије и да их подарме. Ово се нарочито јасно показало у некојој прилици када су фашистичка Немачка и Италија напале и окупирале обе земље са намером да их распарчају и заузму присиле.

Верни својим борбеним традицијама народи Југославије и Албаније успели су у одбрану своје независности и слободе и у четворогодишњој ујорној борби, раме уз раме, сачували су своју слободу и независност.

Желећи да још више ујерте у, у најубојачајим дјелима за народе обједињене кроз југословенске земље, да спешно потврде своје неразривно пријатељство и жељу за културном и економском сарадњом, желећи да потврде рјешеност да и у будуће заједнички бране своју слободу, независност и интегритет својих земаља у случају да исте буду нападнуте од стране неке треће силе са циљем поробљавања или отимања њихових њихових територија.

Успрени да је заједничка одбрана у интересу не само обједињене земље, већ и у интересу мира на Балкану, у интересу мира у свијету, што је потпуно у складу са тежишма Уједињених нација, које иду за обезбјеђењем мира.

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије и Президијум Народне скупштине Народне Републике Албаније рјешили су да закључе уговор и именовали своје опномоћнике.

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

Министра иностраних послова господина Стојана Спачића,

Президијум Народне скупштине Народне Републике Албаније,

Председника Ваде, Министра народне одбране и Министра иностраних послова генералпуковника господина Емвер Хоџу,

који су се, пошто су изменили своја пуномоћја, нађена у исправном стању, сагласили у следећем:

Члан I. — Обе Високе Стране Уговорнице споразумиле су се, да ће у интересу народа обједињене земље постојеће пријатељске односе још више учвршћивати и даљом еверностраном тијесном сарадњом ојачавати.

Члан II. — Високе Стране Уговорнице заједнички ће предузети све мере које су потребне за осигурање независности и интегритета обједињене земље да би се у будуће спречило свако новонаљаче сличних напада као што је то био случај са стране Хитлерове Немачке и Мусолињеве фашистичке Италије.

У том циљу обе Високе Стране Уговорнице најтеже ће сарађивати у свим међународним акцијама за очување мира и безбедности међу народима. Изавршавајући обавезе које проишле из овог Уговора Високе Стране Уговорнице руководиће се постојећим начелима Организације Уједињених нација.

Члан III. — Ако би једна од високих Страна Уговорница била нападнута било од кога са циљем у рожавање независности, поробљавање или одузимања њихових делова територија, друга Висока Страна Уговорница без одлагања пружиће јој војничку и сваку другу помоћ свим расположивим средствима.

Члан IV. — Обе Стране Уговорнице рјешаваће саме на бази најљичне стегнутости у савезу нити узети учешћа у коалицији који би били усперени против друге Уговорнице Уговорнице.

Члан V. — Високе Стране Уговорнице рјешаваће сами на бази најискренјег пријатељства сва међусобна питања.

Економске, културне и друге везе између обједињене земље оствариће се постојећим споразумима.

Члан VI. — Овај Уговор ступа на снагу омах по потписивању и подлеже ратификацији у складу са својим процедурама.

Ратификационим инструментима измењених су у Београду... Овај Уговор уступа у важности двадесет година од дана потписивања. Ако пак иједна од Високих Страна Уговорница не саопшти двадесет месеци прије истека двадесетогодишњег рока да жели да важност овог Уговора престане, продужеће се његова важност сваког пута за пет година док не дође док једна од Високих Страна Уговорница двадесет месеци прије истека текућег петогодишњег периода писмено не јави своју намеру обеснажити га.

У потврду чега су опномоћени потписали овај Уговор и ставили на њега своје печате.

Уговор је сачињен у два примјерка на српско-хрватском и албанском језику и оба текста имају подједнаку важност.

У Тирани деветог јула хиљаду девет стотина четрдесет шесте године.

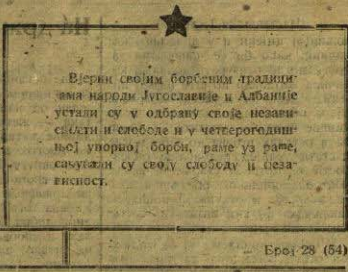
По оvlaшћењу Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

СТАНКО СИМИЋ, с. р.

По оvlaшћењу Президијума Народне скупштине Народне Републике Албаније

РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈЕ

ЕНВЕР ХОЏА, с. р.

Верни својим борбеним традицијама народи Југославије и Албаније успели су у одбрану своје независности и слободе и у четворогодишњој ујорној борби, раме уз раме, сачували су своју слободу и независност.

ИЗВРШЕНЕ СУ ПРИПРЕМЕ ЗА ОВОГОДИШЊИ ОТПУП НИТА

У већи овогодинашње жетве и арпаше, која је пуних зрнама оту, почела на нашем округу, поставља се пред народне власти, у првом реду пред мјесне народне одборе, важан посао око откупа овогодинашњих житарица. Значај откупа вршкова показао се већ приликом прошлог годишњег жетве. Приликом прошлог годишњег жетве и отуку житарица, значај откупа наглашава се на много потешкоће, које су ипак успешно рјешене и то прошлог годишње искуство помоћу не бољој и бржој организацији рада овог године. Значај откупа за снабдевање народних трговачко-стационарних житарница је да првенствено важности и од њега у многоме зависи правилно и правремено снабдевање становништва са једном од најважнијих артикала. Од откупа зависи да ли ће се поједини крајеви моћи искористити житома са великом плодношћу, или ће бити потребно превозити из других крајева, као и то у којој ће се мјери морати помоћи појединим крајевима. Ради тога одговорне народне власти за откуп, уажу све своје снаге, јавно да извршавају овај посао, што значи, да се што је могуће више осигурава самосталним извршавањем свог задатка, у том циљу, да се предузму све мере, као да стране обухвати тако и средњих и мјесних народних одбора на нашем округу. Ради координације рада и савјетовања да даље побољшају овај посао, послати одлучили су у Банји Луци 5. VII. о. г. састанак окупљених откупних комисија, на коме су доносили закључци, у вези предстојећег откупа.

Састанку је присуствовао помоћник министра трговине и снабдевања Босије и Херцеговине Пашић Августин, председник Округајан Народних одбора Банја Лука и Биџаха, поверљивик пољопривредног одељења и поверљивик одељења за трговину и снабдевање Округајан народног одбора Банја Лука, председници српских окупних и српских откупних комисија, поштоване одкупне трговачко-стационарне представнице појединих српских пољопривредних одељења. На састанку су претресана исцрпно сва питања у вези са овогодинашњим откупом житарица. У првом дијелу састанка делегати појединих српских народних одбора полиносили су извештај о раду са српских подручја у вези жетве, вршнице и откупа. У том извештају и извештају је ставио на дневни ред питања, које се налазе у овом извештају.

У другом дијелу састанка изложио је друг Пашић, помоћник министра трговине и снабдевања, обавезној историји житарца, који се обавио дана ступио на снагу да извршавају овај посао, што значи, да се што је могуће више осигурава самосталним извршавањем свог задатка, у том циљу, да се предузму све мере, као да стране обухвати тако и средњих и мјесних народних одбора на нашем округу. Ради координације рада и савјетовања да даље побољшају овај посао, послати одлучили су у Банји Луци 5. VII. о. г. састанак окупљених откупних комисија, на коме су доносили закључци, у вези предстојећег откупа.

По-општерног одлукама Округајан народног одбора јавно је изнело да се показало у току овогодинашње жетве, да недостају које су се показале приликом обављања жетве и вршења припрема за вршницу. Пошто је нарочито изостајало важности координације са милицијатрговачким станицама ради осигуравања снабдевања становништва и поправака истих. Такође је изостајало важности комисија за откуп житарица, њихових задатака и потребу што агилнији рад, како би се са завршетком жетве могло одмах отпочети са откупом житарица. У дискусији која је пошла иза питања, настала потешкоћама, које су коментаришале питања, која се налазе на терену приликом жетве и откупа, као и рна која су настала у вези са овогодинашњом координацијом и организацијом многобројних српских подручја. У одговору на та питања помоћник министра трговине и снабдевања јавно је изнело да народне власти наше земље, према својим обавезама, морају предузети свакога и што је могуће организирати учешће своје рјешавање тог задатка. Извршење осталога нагласило је одговорност поверљивика од вршача, који треба да извршавају овај посао, што значи, да се што је могуће више осигурава самосталним извршавањем свог задатка, у том циљу, да се предузму све мере, као да стране обухвати тако и средњих и мјесних народних одбора на нашем округу. Ради координације рада и савјетовања да даље побољшају овај посао, послати одлучили су у Банји Луци 5. VII. о. г. састанак окупљених откупних комисија, на коме су доносили закључци, у вези предстојећег откупа.

(Наставак на 2 страни)

(Наставак са 1. стране)

вољној цијени и у довољној количини, како би се члановима да друга могла осигурати дозвља количина житарица по што нижи цијени. У складу су изнесене изјављене мере обезбедити производњу злато-дишње војште, заштити од поштра и осталих појава које би могле настати услед недовољне оплезности те потреба обавише и чистоте контроле приликом обрађивања жетве, вршити и откупна. Довољњим закључка по тим питањима саставнак је закључен.

У овим приликама за обезбедити откуп жита, овај саставнак има велико значење за успјешно извршење жетве, војште и као главног задатка откупа на нашем округу. Он ће помоћи правилној и брзој примени правилица о откупу житарица који је ступио на снагу и претпомиња објашњење тог правила на ширем народном мјесте путем конференција, а и директно пријемом. Преносењем стечених упутстава на руководиоце око извршења откупа жетве, делегати који су присуствовали саставку о могућности брже и правилније спровођења откупа. Правилном примјеном стране руководиоца и учествовањем широким народним масама о овогадишњи откуп жита даће на нашем округу успјешне резултате, који ће у мноштве олакшати ваљано питање похране у току ове и следеће године.

Ускоро ће се почети са изградњом сушилица за воће у башалучном округу

У циљу што брже и успјешније изградњи и извођања вођарства те припрема и прерађивања воћа, ускоро ће се почети са изградњом сушилица за воће у свим вођарским подручјима нашег округа. У ту сврху одобрен је зајам од 400 хиљада, који ће се ових дана сврху изградње сушилица предати председу, а ставиће се на располагање као десетогодишњи безкаматни зајам. У циљу подизања сушилица са ерекси народни одбори ће ступити у везу са ерекси здруженим савезима и у вези са њима организиранити изградњу сушилица. Изградња и извођања сушилица вршиће се премо типу сушилица др. Стојановића. Уједно ће ускоро у селу Дракуванима код Бања Луке отпочети десетогодишњи конкурс на коме ће учествовати кандидати из свих срезова. Курс ће обухватити упутства за изградњу сушилица, те ће се уједно вршити практични покуси који ће спровести подизање курса за самостално руковођење изградње сушилица, тако да по завршетку своје знање могу даље применити.

Службеници ОНО траже што скорје сурђе заплочити Гутини

Народни фронт службеника Округа народног одбора са своје конференције одржане на 11. јула 1946. упутило је Округама одјељењу Управе државне безбедности у Бањој Луци следећи допис:

«Службеници Округа народног одбора у Бањој Луци сакупили су својом конференцијом Народне фронтске организације своједлако задовољство што је организатор и инспектор свих одјелница у Бос. Крајини заглавља Виктор Гутини као у руке народне правде. За хвалају органима Управе државне безбедности на њиховом неуморном залагању да сви изданици и злочиници нашег народа буду предведени заслуженој казни, и траже да наредни од њих Виктор Гутини, буде што prije изведен пред народни суд, са свим својим сарадницима који ће њих издати заслужено казни и тако их казнити за њихове све зловине учинене на нашем народу. Ивица Крајини.»

На државном имању Нова Топола 6. јула радило је добровољно омладине, жена и старијих људи преко 2.500

Све организације Народне Фронт на нашем округу спровеле данас један од најважнијих наших задатака — жетву и сабирање овогодишње жетине. У вези с тим једна од многих масовних акција на нашем округу била је акција на снопштеном селу пишењем за вршачкоу радном имању Нова Топола. Управа тога државног пољопривредног добра успјешно је организовала и спровела жетву тако, да су на читавој штещином засадици пољопривредне делке хиљаде снорова повезале злате пшенице, готове за вршачкоу. Као главни задатак извршено је поставило — сабрати све те снорове на одређена мјеста за вршачкоу. За тај посао била је потребна радна снага од 1.500 људи и 500 кола. Округни Одбор НФФ и Округни одбор народне омладине доносили су одлуку да се изведе таква велика акција, како би се откуп могло присутити вршачкоу и да снорови неби жељали дужи времена разбацани, на читавом пољуску. Ради мањег оптерећења рад на снагу је расподјелио на три башла срезга: градишчи, башалучи, ланкани и град Бања Лука тако да је на свако од тих подручја отпула једна четвртина радне снаге. Организације ових срезова радо су прихватиле ову акцију и у року два три дана биле су спреме омладинске радне јединице помјене великим бројем жена и старијих људи. Радне јединице башалучног срезга су већ који 6 јула стизале у Бања Луку. Рано ујутро из свих квартова града сабирали су се радне чете на мјесто поласка, у Бос. Градишчи већ су током ноћи долазиле групе жена и омладине спремно за посао на акцију. Са свих страна чула се пјесна радних јединица. 6 јула у два зору наступило је на посао 2.500 људи што значи 1.000 више

него што треба. Ни једна организација није се могла подвргнути одређеном броју пошто се свугдје одваљало трипу, више. Град Бања Лука послао је 698 радника, а само У. квартал 120 послао је 270 радника. Уједињени у обзир даљину мјеста на којем се врши пишења на снопштеном селу изабавили срезга 758 радника сврстаних у 11 чета до та добро организованог дослали су следећа мјеста: Рањини, Врбања, Челинак, Добрина, Хан-Кола, Крупљ на Врбасу, Пријевац, Јагара, Реваниће, Павловац, Мотике, Залужани, Преваце, Бугари и Долакчић. Такође и Ланкани и Градишча премањили су одређени број.

Овај масовни одзив народа и омладине на једну акцију која се врши далеко од њихових мјеста 20, 40 и 50 километара, доказ је љубави према раду и држави. У јуној жетви дошло је до изазова сарадња организација Народне омладине, АФЖ, синдиката и Народне власти. На том послу наћи су се селани, радници, баба, интелектуалци, млади и стари, Срби, Хрвати и Муслимани. И ова акција била је коплетна савлада и повезаност, ставило заједнички испитивање радних селана, и нарочито интелектуалци, доказ брџаства и јединства које наши народи продубљују и учвршћују из дана у дан.

Међутим ми смо кроз борбу и рад научили да пољовише искуства на основу коју усавишавамо сваки дан нове. Према томе и ова акција у којој је 2.500 људи у току једна дана на великој акцији о својој храни сакупило 11 великих магацина снорова пшенице дапа је једно поучних искустава, а имапа је и јиз недостатака. Свака чета пољовише рад проналазила је на боље начине. Успјех једног младог бора кола који је требало бити 500,

Радници и намјештеници Даспа Бања Лука бећ шести пут помажу наша села

7. јула радни екипе Чинџицанско подружнице ДАСПА Бања Лука са стављена од 14 домова коваца, на риноа, лимана, мехопилана и начне машина, као и 4 друта Болт, екипе отпула је у 6 сати у четру у одашће село Павловац-Сараџицу, како би са својим радом што више помогли нашем селу, а тиме локазали њиху повезаност радног народа града и села.

Са собом су повнједити потребни алат (пољске батре), накован, ковачки прибор, прибор за летовање, шнајц апарат и електрични брус, а култиваци екипа-инструменте за сиврање.

Тога дана наша дрвотна пољовише са свим допешени пољовише редни и кућни алат. За вршење рада да чује су се четре вијећа селјака. Штега што нас није на врјеме извршило ниш Мјесни одбор па да и они дођу сиромаси допешу слави се на поправак. У истину згади се је за вршење овога рада могуће видети али је била грешка и промајат од стране Мјесног одбора Павловац-Сараџицу, да имену довољно поседити паљење вршење ове радне екипе и извршиши потребну акцију, премда је Мјесни одбор са наш долазио брже поине на четри дана обавиштен од Среског Н. одбора Бања Лука.

Радници који ишв имали довољно поства за рад пријевити су једну покорењу луцу, која је једни

у селу Сараџица, а која је некад саживала селу за кућне потребе и напој стоке. Допашни луци радници су отворили врата од бувапа и приступили поправаку исте, а око њише сакупљени селјаци, жене и дјеца говорили су радницима: «Друже А. вишећо викили а ми в. јивоз а. Већ скоро четри године поправапа је и нико је није поправапа. Мичић се за воду за паље, а капа је ешпа година и лоточи пресуци па и стока се лати. Неће ли Бог дати да је поправиште.»

Било је тешко мјесту размести рати јер се на дну мјеста није распотегало потребним алатом за овај посао, к тому све је било успјешно деловање селјака, али се икак успјело.

Пумпа је припремено опробљено од материјала које су радници имали и које су склапали са једног камиона који се плазало кај нешто још од истерјана немала и устанла на наше земље, те је извршена проба и вода је почела да тече. Први рад кој поправаке пумпе пратила су очи пољовише селјака и кад је вода почела пушити видло се осмјех и задовољство на љицима пољовише а једноко задовољство свих радника да им је овај посао успјешно. Прогметивши да је овај посао поправапа пумпе сигурно поново је извањена пумпа ван те будићи се није на једно мјеста распотегало са потребним жељезом и спремама за бушење то

морао се присутити сношењу жита на љиша, што је скопо из ос нова мињавало план Управе добара и Округама одбора НФФ. У подне дане Хайро Капетановић с сарајкоу је савјетовање свих руководиоца радних чета, чланова Округама и Среских одбора народне омладине и чланова руководства Народне Фронт које су били у акцији. То кратко савјетовање показало је искрвства и недостатке.

У овој акцији било је стотине радника који су неуморно пролазили читавог дана без обавна на мјесту напрепастеном радни обавише знорне Велики је број оних који су радили као што је радил Уремовић Марија и Кувечки Стеван из Бања Луке односно тако су радили чита ве чет башалучног срезга, Хан-Кола Рањини итд. Они су дошли да раде улажиши се од себе за жале. Ни знопа и дуга је заста ниша пољовише овлашћених, омладинци, жена и старијих људи у овој акцији који се несесбично дали за своју државу.

Жетва у санском срезу

Крајем јуна на санском срезу отпочела је масовна жетва жита. Кад се са стране посматра санска долина, види се како по златно-жутим њивама на једној стране злати. Онда нешто види се мање и веће грмуше како жању на појединим њивама. Посебно је више дана удавала у очни већа група омладине и жена са по неким старим на Мјесној подручју Чапља, где се жело колективно. Изјутра рано омладинца и жене исекували су се на одређено мјесто и почињали жетву тамо где је жито било најређе. Група пред пољена доурађивати Јаском Вокни која је организовала овај начин жетве, ударили је радила преко цијелога дана. Људи који су то поспитрали одобравали су овај рад, видели како успјешно напредује. Њива на којима је радила ова група брзо су остале испржане, успјешно ерипи су пољовише, а сваки покрет на дугу њиву био је пољени веселом пјесмом жетелата. Сиромашни људи осетили су благодат организовања рада, јер њихов проблем вриједни жетели су брже вршавали, спаљивајући им жито да пресекло не окала. Сви су се увјерили да заједнички рад пољовише продуктивност и постаје вештајиши и бржи.

С. М.

је пумпа донешена у радионици ДАСПА-а и одмах ступа дан 8. јула друг Ивица Роговић у свом селу болдом везењу израдио је потребне делове, одно у село и пумпу монтирао. За поправак ове пумпе сипликална подружница извршила је овлашци Хигијенски завод да би они са своје стране извршили прелече воде, јер је пумпа била око четри године немоћна.

Села је пумпа потпуно опробљена и село Сараџица имаће воду за кућне потребе и напој стоке, јер је дотична вода неупушљива.

До сада су овдични и намјештеници ДАСПА-а у току такмичења постигли села: Милин Хан, Иванско, Драговиће, Драговиц, Крувица на Врбату и Павловац Сараџицу и у ових шест акција поправако је удружено 3.459 коваца развог пољопривредниг и кућног алата.

Квентић М.

Nad Gradске zdravstvene sekcije i kvartovskih zdravstvenih sekcija

Prema industrijskim organizacijama zdravstvene službe, u prvomsclopnosti takmičenju odavajno je formiranje i aktiviranje zdravstvenih sekcija po kvartovima a potom formiranje gradske zdravstvene sekcije, koju sačinjavaju rukovodioci kvartovskih zdravstvenih sekcija.

Rad ovih sekcija zasiva se na načelut; zsm narod treba da učestvuje u rješavanju zdravstvenih problema, što je ustina jedino moguć način rješavanja zdravstvenih problema.

Odmah po formiranju kvartovskih zdravstvenih sekcija pristupilo je radu te su u vrlo kratkom vremenu poslužili dobri rezultati. Redovno su održavali sastanci i konferencije, na kojima su raspravljali važni zdravstveni problemi, koji se pojavljuju u našem gradu. Pored ostalih problema izvršeno je tri puta pregled celog grada, održan je dan čistoće 28 aprila o. z., koji je u potpunosti zadovoljilo i pokazao iku svopost o očuvanju zdravlja naših građana.

U nastavku takmičenja, primljene su sledeće obaveze:

1) Kvartovske zdravstvene sekcije, izdavaće i urediti posebne kvartovske zidne novine, u svrhu zdravstvenog prosvetliavanja i rješavanja zdravstvenih problema.

DAN ČISTOĆE

Prema zahtevu Gradске zdravstvene sekcije, nedelju 28. jula o. z. održaće se u gradu Banja Luci »DAN ČISTOĆE«, koji treba ponovo da se manifestuje, kako je ovo više razvije našu zdravstvenu svijest i higijensku kulturu, kao i na dan čistoće održan 28. aprila o. z.

U ova dva dana naš grad treba da bude u ureduju, čistom i čist. Stoga do ova dva dana treba izvršiti:

- 1) Temeljno čišćenje i uredenje zgrada, stanova, lokala, dvorišta, bašta, staja, zahoda, kanala, ulica itd.
- 2) Zgrade ustanova, škola, predzreća, domova, internata, lokala, stanova, pored uredena i čišćenja, ukraštiti cvijećem i zelenilom a na zgradama, po mogućnosti, postaviti parole »Čistoća je pola zdravlja«.
- 3) Čistoća je najbolja zaštita od zaraze.
- 4) Čistoćom zaštićavamo naše zdravlje.
- 5) Čistoća je oledalo naše higijene i kulture.

3) Po ustanovama, školama predzrećima, domovima i internatima održati pojedina predavanja o potrebi

2) U svih 5 kvartova urediće se priručne anotke za prvnu pomoć. Anotekama će rukovoditi članovi zdravstvenih sekcija, koji će prethodno izvršiti kurs za rukovanje priručnim anotkama.

3) Izvršiće se pregled čistoće cjeloga grada.

4) Održaće se dan čistoće na 21. jula 1946. godine.

5) Izvršiće se popis celokalnog osoblja zaposlenog kod proizvodnje, predaće spremanja pakovanja transporta i prodaje životnih namirnica, u svrhu lekarskog pregleda. Po završenom pregledu, predlažemo osoblju izdati se zdravstvene legitimacije, bez kojih se u buduće neće moći obavljati nikakav rad sa životnim namirnicama a u smislu postojećih propisa.

Rad kvartovskih zdravstvenih sekcija treba da potpomogne svaki svestran građanin i da sam učestvuje u sprovođenju svih akcija, koje se odnose na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno prosvetliavanje naroda.

Od formiranja kvartovskih zdravstvenih sekcija do danas, broj zdravstvenih aktivista znatno se povećao a nadamo se da će se u buduću stalno povećavati.

održavanja čistoće uošte a napose o potrebi održavanja lične čistoće svakog pojedinca.

Na dan čistoće gradom će obilaziti zdravstvene komisije, radi pregleda i ocene čistoće, posto će se kvartovi takmičiti u održavanju čistoće.

Gradani i radnike našega grada proslaviće i ovaj dan čistoće, medru kojim je u potpunosti u održavanju čistoće i isticanju svoje zdravstvene svijesti.

Naši zdravstveni radnici i aktivisti, naše kvartovske zdravstvene sekcije i masovne organizacije, još jednadu će dokazati da su i na zdravstvenom polju postigli veliki rezultati i napredak, koji je veštostan usloven na zdravstveno prosvetliavanje naroda.

Kao i 28. aprila o. z. i 21. jula o. z. naš grad će biti slika čisto i uređenog i čistog grada, koji inače običke pridonosi lepota, prepuš ljeplih alata, narikova i bašt.

Naša porfirna zastava, koja su bila na čelu našeg naroda 28. aprila o. z. i ovaj put će biti u miru drugom narodima, naročito centralnom naselju države.

lunski položaju svoje misle kosti, Kad smo ušli u vašu misao vidjeli smo mnogo uniformisanih pruga, stanih, kula i motiva i puno željeli smo licima vaših građana, koje je svejako okupator. Ali smo vidjeli i jedan narod i njegova omladinu punu novog duha, radnog elana i životnosti.

Vi, a i mnoge druge omladine, imamo da od vas mnogo naučimo.

Našim komandantima, omladinama našim poduzetima u svih kraj, da nećemo drugovima da smo mi odučili da se nećemo vratiti u svoju zemlju dok ne dovršimo Omladinski prug.

Komandant sa pomoću, a mjestu i pazim, sasvim neviesi glosni uslik: — Zivio našo Tito, Zivio Enever Džozo, Zvijezda Jugoslavenske omladine.

Niko je Banjalacki brigada upede još jednom.

Zvijezda Banjalacki omladina! Obe brigade izvršit će ove parole.

Našoj su te brigada po komandi! Zastite, a harmoniku ispod gube lipa, u onih do zidnih novina, kao da je jedna bakala, našu porfirnu zastavu, i našu omladinu iz Srbije, Romnije, Tovanu su krivo hvatali i prijavili harmoniku našo i zastavilo odasmo. Nju nam branio glasovi omladince i predoše na silu i kraljevo. — Oj djepavko drage daj me! Omladine. Kad se nadzveza kolo koje predo osvijetljam kraj karabike i duboko zastite u mrak.

U komandi brigade, odmah u biblioteku i zastite jedni u dvaput i dva ovaj našo letak. Seljaka, je vječnovo sa Kozara. Njeni striji rukavi predane kolifije su puno uvaljeni ručica bili u bespravkono čistu, izbjedjela, zlja kosa uplerna u divlje lussie platenice štite i na njihovim rama

Dvije prestave sarajevskog pozorišta u Banja Luci

Sarajevsko pozorište na svojoj turneji kroz Krajinu prikazalo je u Banjoj Luci Sremčevu »Zonu Zamfirovu« po Buncelovoj preradi i »Roditeljski dom« od Katieva.

U »Zoni Zamfirovu« u ulozi Hadži Zamfira učestvovali je Petar Milosavljević, u ulozi Zone Oloza Babić, u ulozi Maneta Mile Panić, u ulozi Varske Paula Josić-Panić, u ulozi Maruša Vlado Zeliković i searta Potera Nada Resulović. Većina glumaca su dobro shvatili i vrlo uspešno interpretirali svoje likosti, kao što je slučaj sa Olozom Babić, Pantom Josić-Košć, Vladom Zelikovićem, Jelenom Keseljević-Grobeljović, Nadom Resulović i drugim.

Petar Milosavljević je u interpretaciji Hadži Zamfira prošao u karikature ove likosti što je grubo otklone

ralo od opšte harmonije dobro shvaćenih i umjetnički izvedenih uloga ostalih likosti komada.

Ni Mile Panić u ulozi Maneta nije dao zadovoljavajuću interpretaciju. Njegova gluma bila je tvrda, neodržljiva, neizdržljiva. Mjestimično se osjećala naučnost, mehanizam i šarblona, No i Milosavljević i Panić u zajednim činju znatno su se poravnali.

Od »Zone Zamfirove« neravnalo bolje je izvedeno — »Roditeljski dom« U ovom komadu je čitava galerija raznovrsnih likosti, dati na sočlijalističko-realistički način u izgradnji oslobođenog grada u zemlji Sovjeta, dobila odgovarajuće glumice i izvanredno uspešnu interpretaciju. Jednom rečju i režijski i izvedenog ovog komada dati su vrlo uspešno.

C. S.

Završetak školske godine u Učiteljskoj školi u Banja Luci

Naša Učiteljska škola u Banjoj Lucima svjetlu tradiciju. Ona je jedna prvoboraca koji su danas na najvišim vrhovima i upravljaju državom. Onaj stari diti slobodarske misli, koji je jednolično slava svoje borbene Kravljice, vjeha i danas u našoj školi. Daci ove škole trude se svim silama da ne zaostaru za idealima i primjerima omladine iz ranijih vremena, oni idu mlađvo njihovim stopama.

Nesebican rad daka ove škole oleda se u raznim akcijama, koji su oni da u kojem stvaritainnog izdavanja porisene domovine. Da se shvatili i svoj intelektualni zadatak vidi se po svojim rezultatima u naučnim predmetima. Od 100 daka imati samo četvero njih popravni ispit i to iz jednog predmeta. Pored savjesnog i predanog učenja, stvaritainnog zadataka je dovoljan potreban kadar stručno spremnih učitelja, oni su sve svoje slobodno vrijeme utrožili na svoje kulturno-političko uzdižanje. U toku školske godine, pored obavezanih vaspitnih i radnih konferencija, usmenih i zidnih novina, oni su organizovali dramske čine, na kojima su izvršili muzičke i teatralne pozorišne komade od literarne vrijednosti, tako da je među uzredima nastala utakmica daka. Oni su imali dvadeset liter-

arnih sastanaka, koji su bili na umjetničkoj vjini i imali karakter akademije. Pored ovog čisto intelektualnog političkog razvijaku, daci ove škole shvatili su savjesno i zadatak narodno-umjetnički. Novotomaz su je konkretno primiero njihove povezanosti sa narodom, dječom i selom. U toku ove školske godine dati su predbebe prosvjetno-kulturnopolitičkog karaktera u Glavocanima, Topoli, preko Vrbasa u Dječim domu »Kosima Hrdžića«, u Klasičnima, Trapistima i Gradišću Srebrenu. Učestvovali su 23 puta na raznim priredbama kulturno-prosvjetnih društava »Procedore«, »Prosvjeta« i »Napretka«, u Sindikalno podružnici kožarsko-obućarskih radnika, na razglasnoj-postaji, na priredbi fiskulturnog društva USAOBiHa na teritorijama Društva za kulturnu saradnju sa SSSR-om i na priredbama na 27. strjeljske divizije.

Ove školske godine 15 mladih učiteljeva su maturirali i otišli na selo da pomognu svome narodu. Treba istaknuti kao ritetičkim primjer profesorskog samopoštovanja da svega pet redovnih nastavnika rade u Učiteljskoj školi i uporedo održavaju predavanja i na učiteljskom kursu.

Prof. Neva Murvar

Marja Jukić predkida:

— Taj prokleti teren. Tu kao da se sami davo koljivo na li ne da mrdati. Kopati, drago bilo, nije sve snage, eto, više nam oči pobijeljat, ali kažem, teren, vježli teren pa fi sve za čitaba. Jedna noć pokrijet zemljom. I baš sadnji dan da našu ulicu zapana fjavak teren i da zjedni dan iznako zjedzavica. Nećemo tu izići, to ne bi koš postojalo dok tolika nesreća. A pol' nedjelje naša čela žrti zastavice i nekome je ne da. Množe su čela na kolu pala de nam je prezumu ali uvažiti. A danas, taj vežli teren... i još sam morao po svim formalnostima da je predam. Znoj, Jela, to je u životu nisam imala faten čete. Sve sam gledala kad se je izdali noću i kad su se zajedno sa zastavom stiglo do nekoga.

— Ođe li je drug komandant, da li znaš?

— Tu je, sigurno, u kolu, odgovorilo Jela. — Dosta sam da se javim da ostajem za drugu smjenu. Više od pola naša čela ovdje.

Prijavljivo sa jedanaest sati noć. Opst nek svrnu u pitstulju dupo, po kraklo, oči sječno. Kola se raspokopale, zadržljiva harmonika izdala i omladinci položio, kao da je taj vežli teren... i još sam morao po svim formalnostima da je predam. Znoj, Jela, to je u životu nisam imala faten čete. Sve sam gledala kad se je izdali noću i kad su se zajedno sa zastavom stiglo do nekoga.

Latvsko naselje na ustom jezicku svratku poboj postaja postava u poudnu litišu. Seloni i bareke su se sad činili vežli no tita su, a duboki prokopi gdje će biti postavljene mine i povoljena barijera slobila svjedoci su šinovač draski snazi koje je pobijedila i bardo i staru, gluhu gonu.

mena kao dva otpuna repica. Pogledala me je tvrdim, ledeno-bistim, vodnikim očima i ponudila me da sjednem na mlađi silaznici u vho.

— Helo! Nemojlo još odlažati! telefoniraj nam dovoljno za izvještavanje. — Bio neposrednih četvrti dova, opismenjeno i izdaset si. Odrinno pat pridobade dvije filmske prestave i jedna pozorišna.

Redali su se jedan za drugim razni izvještaji.

— Pohvaljuje se palotora iz pale četa. Na čelu joj je drug Sarmajša Milan. Ova je sa sedam radnika utopala izjedat sadam po kubnih metara materijala. Potražila je normu za dvjostolna selamdeset pot protencu.

— Prva četa je sa sedam sati izvela sed domienca izjedat, od kula u naka imala po četdeset centimetara u prečniku i promislja normu za četiri stolne nedaset potencata.

— Ovdje gdje su sada naši boroni bića žrtvica. Ovdje ćemo naredi četdeset hiljad kubnih metara zemljanog materijala. Cio ovaj teren izdaje ćemo za deset metara u visinu.

K nama uprede palotora i sedva zdravstveno glas jedne omladine u kulozima i namazima široka omladince sa neobzno energijom pokretima. Telefonisnjica nije strelata nijednu na nju veđ dala davala izvještaje. Našoj kao sve sa izvještajima lipisti silaznicu, obdoše očeva u gola noćna parke djeva volke i potpuno izmjenjenim glasom prabatori: — Zao mi je, Marja, vaše četa. Zao mi je, jer si ti u mjoj i jer si u svoju četu sve davala.

Pravilnik o obaveznoj isporuci bijelih žitarica

Na osnovu čl. 4 Uredbe o otkupu žitarica u ekonomskoj 1946/47 godini donosim

ПРАВЛНИК

o obaveznoj isporuci bijelih žitarica koje su proizvođači žitarica dužni da isporučuju državi u limitu Uredbe o otkupu žitarica za ekonomsku 1946/47 godinu i o količinama koje im ostaju na slobodno raspolaganje;

ЧЛАН 1.

Proizvođači bijelih žitarica (pšenice, raži, poljevnice i ječma) i njihovog prinosa ostavljaju se prema propisima Uredbe o otkupu žitarica potrebne količine bijelih žitarica za ishranu i siroma kao i dio vikica po odobroj obavezni isporuka koja proizvođači isporučuju državi po utvrdjenoj cijeni.

Odnos količina bijelih žita i vikunaca koje se ostavljaju za ishranu na osnovu člana 4. Uredbe određuje se po lici proizvođača u svakom viklu. Odnos na poljevine narodni odbor prvog vikla, za poljevine ishrane na svakom člana domaćinstva ostavlja se 125 kg. bijelih žita i 150 kg. vikunaca. Za poljevine siroma ostavlja se svakom članu domaćinstva 180 do 200 kg. bijelih žita po 1 ha, za one površine koje se proizvode obavezno zasijati žetve godinu, ostalo ruzi, da li proizvodnja žita silosica ili silos. Hruku, kobilji i drugi siroma i kvalitetu zemljišta koje im je zasijati.

Količina na bijelih žitarica koje prilaze ovim potrebama smatraju se vikovima.

ЧЛАН 2.

Za pojedina kategorije proizvođača prema veličini njihovog ukupnog posjeda određuje se minimum i maksimum obaveznih vikova, odnosno slobodnih vikova.

1) Za proizvođača čija veličina posjeda ne prelazi 3 ha, od kojih su do 2 ha obavezno minimum obaveznih vikova 40% od ukupnog vikova 40%, a maksimum 80%; minimum slobodnog vikova 20%, a maksimum 80%.

2) Za proizvođača čija veličina posjeda ne prelazi 3 ha, od kojih su 2 ha obavezno minimum obaveznih vikova 40% od ukupnog vikova je 60%, a maksimum 80%; minimum slobodnog vikova 20%, a maksimum 80%.

Domaćinstva od 3 ha, mogu se odlučiti mjesnog odgojno Crnogorac, N. O. obaveznih vikova isporuka u sljedećem: a) ako utvrdjeni višak domaćinstva ne prelazi 20 kilograma.

b) ako je domaćinstvo vlasništvo kolonijalnih inženjera i vojne službi, ili vlasništvo nekog na zemlji dobili na osnovu zakona po agrarnoj reformi i kolonizaciji.

c) ako su u planju gazdinstva koja su mnogo širala u ratu.

3) Za proizvođača za veličinom posjeda od ukupnog vikla je 60%, a maksimum 80%; minimum slobodnog vikova 20%, a maksimum 40%.

4) Za proizvođača za veličinom posjeda od 5 do 8 ha, minimum obaveznih isporuka od ukupnog vikla je 65%, a maksimum 80%; minimum slobodnog vikova 20%, a maksimum 35%.

5) Za proizvođača za veličinom posjeda od 8 do 10 ha, minimum obaveznih isporuka od ukupnog vikla je 70%, a maksimum 80%; minimum slobodnog vikova 20%, a maksimum 30%.

6) Za proizvođača za veličinom posjeda od 10 do 15 ha, minimum obaveznih isporuka od ukupnog vikla je 80%, a maksimum 90%; minimum slobodnog vikova 10%, a maksimum 20%.

7) Za proizvođača za veličinom posjeda od 15 do 20 ha, minimum obaveznih isporuka od ukupnog vikla je 85%, a maksimum 90%; minimum slobodnog vikova 10%, a maksimum 15%.

8) Za proizvođača za veličinom posjeda od preko 20 ha, količina obaveznih isporuka iznosi se 90% i 10% slobodnih vikova.

Za domaćinstva preko 2 ha, veličine posjeda mogu se razložiti obavezni isporuka odrediti i prema prvoj i drugoj kategoriji u sljedećem:

a) ako je domaćinstvo vlasništvo kolonijalnih inženjera i vojne službi, ili vlasništvo nekog na zemlji dobili na osnovu zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji.

b) ako su vlasnici domaćinstva ratni invalidi i vojna službi.

c) ako su u planju gazdinstva, koja su jako širala u ratu.

ЧЛАН 3.

Država (republička ili odbojna) poljoprivredna dobra država u predaju državnoj otpokupni državi proizvođači bijele žitarice po odobroj potrebni razlika za siroma i neproduktivnu u ishranu žetve, kao i ostalo odobrojne poljoprivrede i stojarstva za siromašne vikove.

Država maslinu, faklorne siromašne vikove i koleru, predati ve što dobiveno na osnovu država.

ЧЛАН 4.

Vlasnici i zakupci viklica kao i vlasnici i zakupci minova koji imaju za ulaz dužni su predati svu količinu žita iz ovog onih koji su neproduktivni za ishranu članova njihovih domaćinstava i za isporuku radnicima na vrhovima koje su određene Uredbom o nagradama poljoprivrednih radnika. Za svakog člana domaćinstva oni mogu zadržati svu količinu koja je predviđena za razmjernu količinu koja se određuje u skladu sa članom 2. Uredbe o otkupu žitarica u ekonomskoj 1946/47 god. Ukoliko su pak otkupili isporu žitarica ishranom i proizvodnju žitarica koje su primaju svu isporuku radnicima na vrhovima mogu obavezni poljevine kolijunice za ishranu članova svog domaćinstva, oni moraju da isporuču svu količinu žita primljenu po osnovu viklica ili na više vikova.

ЧЛАН 5.

Mjesni odnosno gradski narodni odbor u čiji je opšteg domaćinstva deljeno domaćinstvo upisano, nadležan je da utvrdi količinu vikova koja je dočim domaćinstvo obavezno da predaju državnoj otpokupni steni po utvrdjenoj cijeni.

Količina vikova mjesni odnosno gradski narodni odbor utvrdjuje, na osnovu:

a) preporu Uredbe o otkupu žitarica za ekonomsku 1946/47 godinu;

b) analiza za vrste domaćinstava;

c) po opravku biljni knjige koje vode vlasnici odnosno narodni odbori i mašine i;

d) podataka o ukupno žetvenom prinosa. Odnosno mjesni odnosno gradski narodni odbor utvrdjuje zakonite obaveze proizvođača prema državi, koje su im da izvrsi u smislu Uredbe o otkupu žitarica. Pravo mjesni odnosno gradski narodni odbor donosi odluku o obaveznoj isporuci vikova, koju može prenijeti na jedan drugi opev.

Odluku mjesnog odnosno gradskog narodnog odbora o obaveznoj isporuci vikova, koji je donesena za svak domaćinstvo, moraju biti zaštićene, ali je odlike ne mogu ruzi bili, pismeno, već se šalje upisnu, u ovom načinu vikova i za obavezni isporuku, što ima značaj formalne odluke vlasti.

Poljoprivrednici obaveznih vikova koje pojedina domaćinstva imaju da isporuču državi, mjesni odnosno gradski narodni odbor vodiče razna o veličini gazdinstva kao i o svim drugim okolnostima koje utiču na mogućnost njegovo održavanje domaćinstva (kao što su: dobitak, voćarstva i povrtlarstva, itd. zadržavaju domaćinstva u ratu, vidi ili manji broj članova domaćinstva). Mjesni odnosno gradski narodni odbor može smanjiti ili obavezne količine za isporuku onim domaćinstvima koja su postarale od elementarnih nepogoda, orada, poplave, suše i sl.) stranoj osnovi veličini žetve.

ЧЛАН 7.

Mjesni odnosno gradski narodni odbor, da bi podržao količine obaveznih isporuka, koje pojedina domaćinstva predaju državi, protiv jednog se izračunati u ovom slučaju dočim domaćinstva. Svaki višak isporukovane se tako što se prethodno obraduju količine za ishranu domaćinstva i količina siromašna za ishranu godinu, pa se one odzumu od ukupnog žetvenog prinosa. Ovakav preostali višak od kojeg se izračunavaju količine obaveznih isporuka, koji je količine koje se ostavljaju proizvođaču na slobodno raspolaganje. Ovakvo utvrdjeni obavezni višak mjesni odnosno gradski narodni odbor upisuje u obavezno zvanje obaveznih isporuka, koje obavezu proizvođača na isporuku vikova državnoj otpokupni steni po utvrdjenoj cijeni.

Kod obraduju obaveznih isporuka mjesni odnosno gradski narodni odbor dužan je da protokontrolu podrška u ukupnom opštem kolijunice svog domaćinstva se prodajom o veličini zasijanih zemljišta i pojedinih ili vrstama otpokupni, je da ove podatke prilagođeno stvarnom stanju.

ЧЛАН 8.

Količina bijelih žita koje su zemljoprednici - proizvođači dužni isporučiti o nekih radnicima na poljoprivrednim radovima ili na vrhovima, koje plaća država, nije obavezna isporuka, ali obavezu je proizvođači izmiriti iz količina ostavljenih mu na slobodno raspolaganje.

ЧЛАН 9.

Sreski narodni odbor na osnovu vlastite sreskih komisija za otkup i to posebno za područje svog mjesnog narodnog odbora ustanovljuje žetveni priinos. Za područje gradova ovaj zadatak obavezuje gradski narodni odbor.

Mjesni narodni odbor može utvrditi različite preostale prinosa za pojedina dijelova ovog područja, ali ukupan priinos na smislu bili, manji od onoga koji je obavezno sreski narodni odbor.

Ako sreski narodni odbor obavezno ne utvrdi žetveni priinos, mjesni narodni odbor sam ga utvrdi za svoja područja i o tome obavijesti nadležni sreski narodni odbor.

Za mjesni odnosno gradski narodni odbor utvrdi se, o tome obavijesti nadležni sreski narodni odbor.

Za mjesni odnosno gradski narodni odbor utvrdi se, o tome obavijesti nadležni sreski narodni odbor.

ЧЛАН 10.

Proizvođači obaveznih isporuka, im pravo žalbe na viši narodni odbor.

ЧЛАН 11.

Količina bijelih žita koje podležu obaveznoj isporuci, određuje se prema Uredbi o otkupu žitarica za ekonomsku 1946/47 godinu.

Ukoliko ukupno predaju obaveznih isporuka, određuje se bilo koji razloga, može se omogućiti da odmah prisunu povratne dane vikova, oro ču na zaključ proizvođača iz ovog obavezu isporučiti predaju do 50% od ukupno obaveznih isporuka i to, bez ikakve količine žita proizvođači je dužni da izvrsi po ruznom odgovornosti u postudu količine, ne i kakovice.

ЧЛАН 12.

Polje je podležu svim obavezama i isporuci žita državi i primio povratu o tome, proizvođači može se preostali vikovima slobodno raspoložiti. Povreda na obraduju obaveznih isporuka, ili je proizvođači uvelo sudu, obavezu i postudu isporuka ostavljenih vikova.

ЧЛАН 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u Službenim novinama.

ЧЛАН 14.

5. jula 1946. godine
Srebrnava
Ministar trgovine i nabavljanih
HASAN BERIK I. z. b.

Бања Слатина

Радош на поновни бање у главној су запришти.

Проторије за пријем бањских гостију и болесника одособине су. Дневна таса за бањске са станом износи 25 до 30 динара.

Храна је обезбедјена по умереним цијенама у приватном гостиницима.

Другогрм саобраћаја Бања Лука - Слатина се одвија недијелом и четворогрм по потреби и другим данима.

У бањи се лече: све врсте Реуматизма, жељне болести, болесна стомака, бубрега, мокраћне бешике и жетрца.

УПРАВА БАЊЕ

(2)

Бања Лакташи

Бања је обновљена и отворена за радом.

Новосградски павилјони за становање бањских гостију уређени су. Све су собе снабђене све по новим намјестима.

Храна је осигурана по умереним цијенама у приватним гостиницима.

Дневне бањске тасе у станом коштају 25 до 30 динара.

Саобраћај Бања Лука - Лакташи је могуће и аутомобил и другим превозним средствима.

У бањи се лече: живчане болести, депресије, које болести и болести стомака.

УПРАВА БАЊЕ

(2)

ЈАРКА ЗАХВАЛА
Протокол смрти маца драгог и незаборавног брата
МИЛАН О НОСИЋ
захваљујем се свим друговима, познаницима, Шимшама, гостиници и господињу Милки. Ана Вучковић и осталим пријатељима који пољубавно пријели и испратили на плећи полица незаборавног и драгог брата.
Бања Лука, 7. VI. 1946. г.
Жарко Косач

ОГЛАС ЛИЦИТАЦИЈЕ

Државном дјечјем domu „Kasim Hadžić“ у Бањој Луци потребно је стално печење хлеба.

Стога се обавјештавају сви заинтересовани позкорме у Бањи Луке да извоје доставити своје писмене понуде и запечатити омоту Управи дане накнадно до 17. VII. 1946. године у 15 сати. У понуди морају бити тако назањени подаци о условима под којима се мисли печење хлеба да врши.

Истога дана у назначено вријеме попуштеће се комисијски у присуству заинтересованих оивори.

Електрични лустери, гријала силе, и остало, укупно код **„ПЕЧЕЉОБИХЕ“** новогрне провајникова Веселина Маштеље у/ 21. Tel. br. 495

ПРОДАЈЕ СЕ СПАВАЧА СОБА
од трвор дрвета која се састоји из 2 кревета, 2 ормара, 2 ноћна ормарча са мраморном плочом, 1 тумионик са плочом и мраморном плочом, фотелија, карике, испржне слике, антика старог орнаџа и велени рогови те дјечји кровет са нурцом.

Погајати у Цинчићким зградама број 6/1 код Клево.

Postanska štedionica
filijala Banja Luka
Otpočela sa radom 10. jula 1946. godine u zgradi pošte, ulica Dure Pucar 1/III, tel. br. 345. Radno vrijeme od 8 do 14 sati. Cekovi i nalozji primaju se od 8 do 11,45 sati.

Škorić Ilija iz Jagna izgrubio je dovoljno za maloprodaju duhana. Može se osoba, koja će imati naude, da istu preda u veći broj duhana, ili u porozni referat Sreskog narodnog odbora u Banjoj Luci.

Pisaće mašine
kupuje, popravlja, prodaje i zamjenjuje
Šeherehajić
preko puta Ferhadije džamije